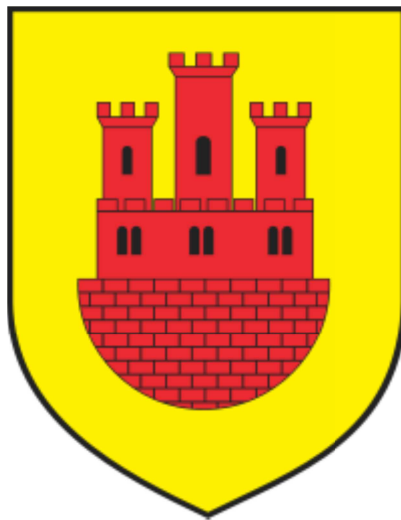

**Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XXII/93/2016
Rady Miejskiej w Jutrosinie
z dnia 26.10.2016.**

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII DLA
MIASTA I GMINY JUTROSIN
NA LATA 2017-2020**

**Urząd Miasta i Gminy Jutrosin
ul. Rynek 26
63-930 Jutrosin
www.jutrosin.eu**

1. Wstęp

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017 – 2020, opracowany został zgodnie z treścią Ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U z 2016r. Poz.224) oraz założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Dokumenty te stanowią, że zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii realizują organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie określonym w ustawie. Zgodnie z art. 10 ust.1 przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy i obejmuje:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Główny cel Krajowego Programu to ograniczenie używania narkotyków i związanych z tym problemów społecznych .

Zgodnie z kierunkami działań zaplanowanymi do realizacji dla samorządów w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016 Gminny Program powinien obejmować następujące kierunki działań:

kierunek 1: Wspieranie rozwoju programów profilaktyki uniwersalnej

- wspieranie programów profilaktycznych na wszystkich poziomach edukacji:przedszkola,szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne, w szczególności programów, które uzyskały rekomendację Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Ministerstwa Edukacji Narodowej lub Instytutu Psychiatrii i Neurologii,
- wspieranie programów profilaktyki narkomanii adresowanych do rodziców,
- rozwój i wsparcie oferty pozaszkolnych zajęć dla dzieci i młodzieży.

kierunek 2: Wspieranie rozwoju programów profilaktyki selektywnej

- wspieranie programów profilaktyki selektywnej w miejscach o zwiększonym narażeniu na kontakt z narkotykami (kluby, dyskoteki, imprezy masowe),
- wspieranie inicjatyw w zakresie pomocy psychologicznej i prawnej rodzinom, w których występuje problem narkomanii oraz problem przemocy,
- wspieranie programów obozów profilaktycznych,
- wspieranie innych programów, skierowanych do dzieci i młodzieży z grup ryzyka:ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją i wykluczeniem społecznym oraz dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

kierunek 3:Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych z możliwością zapobiegania zjawisku

- opracowanie i upowszechnienie materiałów informacyjno-edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii,
- prowadzenie kampanii edukacyjnych,

–współpracę z mediami.

kierunek 4: Leczenie, rehabilitację; ograniczanie szkód zdrowotnych i reintegrację społeczną;

kierunek 6 : Badanie i monitoring.

2. Ocena sytuacji zagrożenia narkomanią

Problem uzależnienia od narkotyków jest coraz bardziej dostrzeganym zjawiskiem. Jest on znaczący zarówno w skali europejskiej, ogólnokrajowej jak i lokalnej.

Narkotyki są problemem wielowymiarowym, ograniczającym rozwój gospodarczy, angażującym duże nakłady finansowe, niosącym ze sobą poważne ryzyko dla zdrowia publicznego, ze szczególnym uwzględnieniem chorób zakaźnych takich jak HIV, HBV(zapalenie wątroby typu B), HCV (zapalenie wątroby typu C). Dlatego też obowiązek przeciwdziałania narkomanii został nałożony także na gminy.

Obecnie rynek narkotykowy jest z dnia na dzień coraz bardziej płynny i dynamiczny, przez co pozostaje nadal bardzo niebezpieczny , pomimo pozytywnych zmian w dostępności leczenia i oznak ograniczania używania narkotyków drogą iniekcji u osób rozpoczynających używanie heroiny, kokainy lub konopi indyjskich. Rozwijająca się technologia, czy też internet służy zarówno jako mechanizm szybkiego upowszechniania się nowych tendencji, jak i rozkwita anonimowy rynek o ogólnoświatowym zasięgu. W świetle powyższego niezwykle istotne jest przeciwdziałanie temu zjawisku. Możliwości efektywnego radzenia sobie z tym zjawiskiem, jak i wieloma innymi problemami społecznymi należy poszukiwać przede wszystkim na szczeblu lokalnym.

Dzieje się tak dlatego, że to lokalnie działające instytucje, osoby czy organizacje pozarządowe są w stanie trafnie określić charakter problemu, jego skalę oraz podjąć adekwatne środki zaradcze.

Istotnym argumentem na rzecz zapobiegania narkomanii na szczeblu lokalnym jest możliwość budowania koalicji instytucji, osób i organizacji współpracujących w przygotowaniu lokalnej strategii i biorących odpowiedzialność za jej realizację.

Jedną z najpoważniejszych kwestii społecznych, przed którą stanęły instytucje zajmujące się wychowaniem i edukacją, a także osoby kreujące politykę w państwie jest używanie przez młodzież alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Badania pokazują, że w latach 90. mieliśmy w Polsce do czynienia ze znacznym wzrostem rozmiarów problemu używania narkotyków.

W ostatnich latach wzrosło wśród młodych ludzi zainteresowanie wszelkimi środkami odurzającymi (dopalacze), substancjami psychotropowymi i innymi środkami ogólnie nazywanymi narkotykami. Informacje te potwierdzają badania ankietowe prowadzone w szkołach, dane z policji, informacje prasowe i z ośrodków zajmujących się leczeniem i profilaktyką osób uzależnionych. Z informacji podawanych w mediach krajowych wynika, że coraz więcej uczniów ma kontakt z narkotykami lub innymi substancjami psychoaktywnymi zmieniającymi świadomość.

3. Opis zjawiska na podstawie diagnozy

W październiku 2012 roku na terenie województwa wielkopolskiego odbyło się badanie w środowisku młodzieży szkolnej w oparciu o metodologię europejskich badań ankietowych ESPAD (European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs), które stanowiło kontynuację ogólnopolskich badań realizowanych w 2011 roku na zlecenie Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii.

Wśród uczniów klas młodszych na pierwszym miejscu pod względem rozpowszechnienia eksperymentowania znajdują się marihuana i haszysz (22,2%) a na drugim leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza (16,2%). Wśród uczniów klas starszych na pierwszym miejscu również znajdują się marihuana i haszysz (42,8%). Leki uspokajające i nasenne przyjmowane bez zalecenia lekarza także ułożyły się na drugim miejscu (20,8%). Wśród gimnazjalistów na

trzecim miejscu znalazły się substancje wziewne (9,8%), a na kolejnych miejscach: LSD lub inne halucynogeny (6,2%), kokaina (6,2%), amfetamina (6,1%) oraz ecstasy (5,8%). W populacji starszej młodzieży na trzecim miejscu znajduje się amfetamina 7,4%, a na kolejnych miejscach: substancje wziewne (6,4%), kokaina (5,0%) oraz LSD lub inne halucynogeny (4,9%).

Porównanie wyników uzyskanych w województwie wielkopolskim i w całym kraju nie pokazuje większych różnic w rozpowszechnieniu eksperymentowania z substancjami. Jedynie w przypadku używania przez uczniów szkół ponadgimnazjalnych marihuany i haszyszu oraz leków uspokajających i nasennych bez przepisu lekarza daje się zaobserwować znaczące różnice – większy odsetek uczniów w województwie wielkopolskim deklaruje takie zachowania, niż miało to miejsce na poziomie kraju w 2011 roku.

W roku 2014 w drugich klasach gimnazjalnych w naszej gminie było przeprowadzone badanie ankietowe pod hasłem „Młodzi i substancje psychoaktywne”. Badanie zrealizowane było przez Stowarzyszenie Producentów i Dziennikarzy Radiowych w Poznaniu w ramach kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.

Głównym celem badania była diagnoza występowania zjawiska używania substancji psychoaktywnych wśród młodzieży szkół gimnazjalnych.

Oprócz zastanowienia się nad skalą tego problemu przedmiotem analizy była weryfikacja przekonań i wiedzy o szkodliwości substancji psychoaktywnych. Poza tym skupiono się na pomiarze natężenia zjawiska używania substancji psychoaktywnych oraz problemie dostępności tych substancji wśród badanej młodzieży.

Jeśli chodzi o kwestię związaną z problemem narkotyków to analizując wyniki należy podkreślić, że dla **8%** chłopców i dla **17%** dziewcząt zdobycie marihuany byłoby łatwe. Spośród badanych **42%** chłopców i **62%** dziewcząt przyznało, że zdobycie marihuany byłoby niemożliwe. Jeżeli dostępność marihuany, substancji zakazanej w Polsce, jest wśród młodzieży prawie taka sama jak dostępność papierosów, to można mówić o kształtującym się problemie związanym z dostępnością tego narkotyku. Spośród ogółu badanych uczniów **85%** chłopców i **89%** dziewcząt deklaruje, że nigdy nie próbowało zażyć marihuany i dopalaczy. Badani uczniowie najczęściej sięgają po papierosa w okresie przejściowym ze szkoły podstawowej do gimnazjum. Podobnie jest z sięganiem po alkohol, narkotyki i dopalacze.

Ankietowani mają świadomość, że narkotyki szkodzą zdrowiu i życiu. Jednak 20 osób tj. 5,4% odpowiedziało twierdząco na pytanie „czy miało bezpośredni kontakt z narkotykami i dopalaczami.”

Natomiast niepokojące są dane mówiące o tym, iż młodzież wie do kogo się zwrócić gdyby chciała zakupić narkotyki. Twierdząco odpowiedziało 27% badanych.

Nieliczne osoby mają za sobą doświadczenia związane ze stosowaniem narkotyków. Nie mają one jednak charakteru systematycznego „brania”, ale raczej sporadycznego eksperymentowania. Młodzież robi to często pod wpływem presji grupy rówieśniczej, aby nie być wyśmianym i odizolowanym od środowiska, którym się otacza.

Należy dołożyć wszelkich starań do prawnego zagwarantowania zakazu sprzedaży tych substancji połączonego z egzekwowaniem prawa.

Niezwykle ważne jest edukowanie młodzieży i dorosłych o negatywnych skutkach zażywania tych uzależniających szkodliwych substancji. Edukowanie to mogłoby się odbywać zarówno w postaci otwartych wykładów, spotkań z młodzieżą, rodzicami, ale też poprzez opracowanie kampanii społecznych mających na celu, nie tyle edukację w zakresie profilaktyki ale, co wydaje się być ważniejsze, uwrażliwienie opinii publicznej na fakt, że problemy związane z paleniem papierosów, piciem alkoholu, czy też paleniem marihuany i zażywaniem dopalaczy nie zniknęły z życia młodego człowieka, a są nieodłącznym elementem procesu dorastania przynajmniej dla części z nich

4. CEL GŁÓWNY: Podniesienie świadomości społeczeństwa Gminy Jutrosin odnośnie zjawiska narkomanii.

Wskaźnikiem będzie ilość osób biorących udział w warsztatach, programach i spotkaniach profilaktycznych.

CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA	REALIZATORZY	PARTNERZY	TERMIN REALIZACJI	
1. Podniesienie wiedzy i świadomości osób odpowiedzialnych za wychowanie w zakresie właściwego rozpoznawania i przeciwdziałania zjawisku narkomanii i dopalaczy wśród dzieci i młodzieży	1. Przeprowadzenie szkoleń dla rodziców	1. Ośrodki szkoleniowe wyspecjalizowane w problematyce uzależnień.	- Szkoły z terenu gminy Jutrosin. - Rady rodziców - Policja	2017-2020	
	2. Przeprowadzenie szkoleń dla nauczycieli	1. Ośrodki szkoleniowe wyspecjalizowane w problematyce uzależnień	- Szkoły z terenu gminy Jutrosin. - Policja - Służba zdrowia	2017-2020	
	3. Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych	1. Urząd Miasta i Gminy w Jutrosinie	- Szkoły - Służba Zdrowia	2017-2020	
2. Podniesienie poziomu wiedzy z zakresu uzależnień i zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży w wieku szkolnym	1. Przeprowadzenie cykli szkoleń dla dzieci i młodzieży z terenu miasta i gminy Jutrosin	1. Specjaliści w dziedzinie uzależnień. 2. Nauczyciele i pedagodzy szkolni	- Szkoły z terenu miasta i gminy Jutrosin - Policja	2017-2020	
	2. Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych		- Szkoły		

		1. Urząd Miasta i Gminy w Jutrosinie		2017-2020	
3. Zwiększenie dostępności do poradnictwa w sprawach uzależnień.	1. Możliwość skorzystania z bezpłatnych porad psychologicznych i prawnych	1. Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych		2017-2020	
4. Zwiększenie zabezpieczenia stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Gminy Jutrosin.	1. Zakup narkotesterów	1. Urząd Miasta i Gminy w Jutrosinie	Policja	2017-2020	

HARMONOGRAM WYDATKÓW
GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA ROK 2017

Środki na finansowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii pozyskiwane są ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszonych przez podmioty gospodarcze.

Wydatki na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii realizowane są
w Dziale 851 Ochrona Zdrowia
Rozdział 85153 Zwalczanie narkomanii

ZADANIA	TERMIN	KOSZT
- zakup materiałów edukacyjnych (ulotek, broszur, podręczników,) - zakup narkotesterów	Cały rok	500,00 zł
Przeprowadzenie szkoleń dla rodziców, dzieci i młodzieży oraz nauczycieli	Cały rok	3.500,00 zł
	RAZEM:	4.000,00 zł